

ESPECIAL

CONSTRUCCIÓ

UN SECTOR QUE **CREIX**

Les constructores
consoliden el ritme
expansiu experimentat
els darrers anys

Diari d'Andorra

31.10.19

SUMARI

4

Les últimes dades confirmen la recuperació del sector

8

Més inversió en obra pública, amb 77,2 milions d'euros liquidats

12

Principals projectes al Principat: edificis i infraestructures

26

Investigacions que revolucionaran els materials constructius

33

Decoració. Estils sobris i elegants, les últimes tendències

Edita: PREMSA ANDORRANA, SA

President: Ramon Serra Farrero

Director general: Ignasi de Planell

Director: Joan Ramon Baiges

Gerent: Pilar Torres

Director comercial: J. M. Gómez de Urrutia

Redacció: Jordi Salazar

Maquetació: Agustí Ibáñez, David López i

Robert Asensio

Correcció: J. M. Montraveta

C/ Bonaventura Riberaygua, 39

ANDORRA LA VELLA

Apt. de correus: 2167. BP: 179

Telèfon: 877 477. Fax: 863 800

www.diariandorra.ad

Jo ja he rehabilitat
casa meva gràcies
al RENOVA.
I tu, a què esperes?

**Millora el teu habitatge
amb el programa Renova.**

Fes-lo més sostenible,
més eficient energèticament, aposta per les
energies renovables o adapta'n l'accessibilitat.
*Podràs gaudir d'una subvenció
i de préstecs preferents.*

25%

Actua
en façana
i finestres
amb ajuts de
fins al 25%

35%

Millora de
l'eficiència
energètica
fins al 35%

40%

Instal·lació
de panells
fotovoltaics
fins al 40%

Renova

Renova + Edifici integral

Renova FV Fotovoltaica

Més informació a

www.renova.ad

Consulta'ns sobre el teu projecte al

875 707

Renova
Més confort
Més estalvi

Govern d'Andorra

INTRODUCCIÓ

UNA PROGRESSIÓ A L'ALÇA

El sector i les indústries auxiliars van consolidar el 2018 el ritme expansiu dels darrers anys, però les xifres encara estan lluny de les obtingudes abans de la crisi

L'any 2018 el sector de la construcció i la seva indústria auxiliar van consolidar la progressió a l'alça, amb un ritme expansiu molt notable i de perfil cada vegada més intens. Així es desprèn de l'últim informe econòmic anual de la Cambra de Comerç, Indústria i Servei (CCIS), que citant les xifres oficials del PIB publicades pel Govern, ressaltava que l'any passat el VAB de la construcció va registrar una variació del 5,8%, superior al 4,2% assolit el 2017. D'aquesta manera, es va tancar el quart any consecutiu amb taxes positives, després d'un llarg i intens

EIVAB va registrar una variació del 5,8% el 2018, superior al 4,2% de l'any anterior

L'ocupació al sector de la construcció va pujar un 6,5%, fins als 3.063 assalariats

període recessiu. Com a resultat d'aquesta evolució, el pes de la construcció en el VAB total va augmentar i ja representava el 6,2% el 2018, tot i que encara està lluny del màxim del 12,6% que va arribar a assolir l'any 2006.

En l'exercici del 2018 les xifres del sector de la cons-

! L'apunt

PUJA EL VALOR DELS BÉNS IMMOBLES

El valor dels béns immobles transmesos durant el 2018 es va incrementar en un 23,8%. Els béns que van augmentar més de valor van ser els terrenys i les places d'aparcament. Per parròquies, Canillo i Andorra la Vella van registrar els augments més elevats.

trucció van ser força positives i millors que les dels anys precedents, sobretot gràcies al fort impuls de l'edificació d'obra residencial, a la qual se suma també la contribució positiva de l'obra civil.

El 2018 l'ocupació del sector va augmentar un 6,5%, fins als 3.063 assalariats, l'augment més important des

No hi ha hivern sense neu,
No hi ha esquí sense Unitas.

LA PISTA ESQUIABLE DE L'AVET DE SOLDEU

UNITAS
Treballs Públics H

Experiència demostrada en pistes aprovades
per la Federació Internacional d'Esquí, xarxes
de creació d'innovació artificial, **edificis propis,**
refugis d'alta muntanya, obra civil de
remuntadors i obres especials d'alta complexitat
(com la pista esquiable de l'Avet de Soldeu).

www.unitas.ad

del 2005. Però malgrat els increments de l'ocupació registrats en els últims quatre anys, la xifra d'assalariats del sector encara és un 55% inferior al màxim assolit el 2006 (6.788 assalariats). Els salaris mitjans han augmentat (un 5,6%), pressionats per la manca de mà d'obra formada en el sector i la intensa recuperació de l'activitat.

D'altra banda, el 2018 les importacions de materials de

Les importacions de materials de la construcció van augmentar un 71 %

la construcció també van experimentar un intens creixement (del 71%), un fet que mostra la fase expansiva en què es troba el sector. Pel

que fa al nombre d'establiments empresarials del sector, va augmentar el 2018 fins als 809, amb 14 negocis més que l'any anterior.

També cal assenyalar que el nombre de projectes visats s'ha recuperat amb força els darrers tres anys. El 2018 es van visar 1.133 projectes,

pràcticament el doble respecte als 591 projectes de l'any anterior i gairebé el triple de la xifra del 2015 (429 visats). Aquests augments tan impor-

EN VENDA

XALET A JUBERRI (SANT JULIÀ DE LÒRIA)

- 385,26 m² habitables
- 5 habitacions (2 suites amb bany)
- 2 banys complets
- 1 lavabo de cortesia
- Saló menjador amb llar de foc
- Rebost i bugaderia
- Celler i sala de caldera
- 270 m² de garatge
- 252 m² de jardí i terrasses
- Gran vistes i sol

Consulteu-nos!

Telèfon: 802 947 - Mòbil: 322 231
C/ Baixada del Molí, núm. 7, 4t pis (bloc 7-9-11)
AD500 ANDORRA LA VELLA

tants es produeixen perquè es parteix de xifres molt baixes després de la intensa crisi viscuda pel sector. Dels 384.081 metres quadrats visats el 2018, el 74% corresponen a obra nova, que és la categoria que augmenta més; el 20%, a reforma, i el 6% restant, a enderroc o ampliació. Per contra, els metres quadrats visats per a obres de reforma van disminuir un 14,3%, fins als 75.275 metres quadrats.

La caiguda de les reformes també es constata amb el balanç del programa Renova per la millora de l'eficiència energètica dels edificis, que el 2018 va atorgar prop d'un milió d'euros (per sota de la dotació inicial d'1,5 milions d'euros) repartits entre un total de 303 sol·licituds, 14 menys que l'any anterior.

La demanda d'habitatge, per altra banda, s'està recu-

perant gràcies a la millora de la situació econòmica. Segons dades de transaccions immobiliàries i l'estadística de preus de l'habitatge i el sòl citades per la CCIS, el 2018 es va produir un increment del nombre de transaccions del 5% respecte a l'any anterior, fins a les 2.003 compravendes.

Les parròquies on s'han produït els increments més importants són la Massana i Andorra la Vella (del 16% a totes dues). Per contra, Escaldes-Engordany (-21%) és l'única parròquia on les compravendes cauen. Per tipus d'obra, el total de béns immobles d'obra nova transmesos l'any 2018 va disminuir un 79% respecte al 2017. En canvi, la transmissió de béns immobles de segona mà va augmentar un 20,7%, seguint amb la tendència de l'any anterior.

— Cristalleries

**Nou
Estil S.L.**

- └ VIDRES I MIRALLS DE TOT TIPUS I COLORS
- └ VIDRES AMB CAMBRA I MAMPARES DE BANY A MIDA
- └ INSTAL·LACIONS PER A BOTIGUES I OBRES
- └ ASSESSORAMENT TÈCNIC

Pressupost sense compromís

Av. Enclar, 20 · AD500 Santa Coloma · Principat d'Andorra
 Tel.: +376 **722 237** · Fax: +376 724 003 · Mòbil: +376 **321 660**
cristallerianouestil@andorra.ad

OBRES

AUGMENTEN LES INVERSIONS

Els comuns i el Govern van dedicar a treballs públics un total de 77,2 milions d'euros el 2018, que suposa un increment del 21% en relació amb l'exercici anterior

Durant l'exercici del 2018, el Govern va invertir en obra pública menys que el 2017, com ja va fer l'any anterior, mentre que els comuns van impulsar fortament la inversió per segon any consecutiu. La inversió del Govern i els comuns és d'un total de 77,2 milions d'euros, un 21% més que l'any anterior. Aquest augment s'afegeix a l'increment del 19% del 2017.

Les inversions liquidades pel Govern van ascendir a 38 milions d'euros, xifra que representa un descens del 4,5% respecte a la realitzada l'any anterior. El 90% d'aquesta inversió correspon al ministeri d'Ordenament Territorial, concretament 34,3 mi-

L'import liquidat per l'executiu va ser de 38 milions, un 4,5% inferior al 2017

Els comuns van fer inversions per un valor de 39,2 milions, un 65% més

lions, amb un increment interanual del 8,2% respecte a l'any 2017. Els restants 3,68 milions d'euros del Govern corresponen a la resta de ministeris. Per tant, la disminució de la inversió global del 2018 es deu a les inversions que realitzen aquests altres ministeris. Entre les partides d'inversió més importants, cal destacar l'increment en infraestructures judicials per la construcció de la nova seu de la Justícia (7,22 milions d'euros el 2018, gairebé el doble de l'any anterior). També han augmentat les inversions destinades a riscos naturals-infraestructures viàries (2,52 milions d'inversió, el doble que l'any anterior) i tractament de rius i

torrents (1,87 milions i un increment del 167%). Per contra, va disminuir la inversió realitzada, per exemple, en instal·lacions culturals (-47%) i escolars (-34%).

Per altra banda, les inversions reals liquidades dels comuns van augmentar un 65%, passant de 23,8 milions d'euros el 2017 a 39,2 milions el 2018, la xifra més alta d'inversió des del 2008, quan es va arribar als 40 milions. Cal tenir en compte que, des que l'any 2012 es va assolir la xifra d'inversió més baixa (6,8 milions), s'han encadenat augments consecutius —excepte el 2016—, que han permès aproximar el volum d'inversió del 2018 a xifres precisi.

INSTAL-FRED

Instal·lacions frigorífiques i maquinària d'hostaleria

Certificació ISO 9001

Certificació ISO 14001

ConnectedCooking és la solució de connectivitat més avançada per a la cuina professional. No importa si disposa d'un o de diversos equips RATIONAL, **ConnectedCooking** els ofereix la possibilitat d'aplicacions pràctiques i totalment innovadores. L'únic que ha de fer és connectar els seus equips RATIONAL a una xarxa.

CONJUNTURA

MILLORS PERSPECTIVES

Segons les enquestes realitzades per la Cambra de Comerç, les empreses de la construcció destaquen un increment mitjà de la xifra de negocis del 9,4% el 2018

Les enquestes de conjuntura de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis (CCIS) assenyalen que el sector de la construcció ha consolidat la seva progressió a l'alça durant el 2018. Les empreses constructores que han participat en l'enquesta han assenyalat un increment mitjà de la xifra de negocis del 9,4%, una taxa que supera en 2,4 punts el ritme de creixement de l'any 2017 i que és clarament superior a la de la resta de sectors.

On més s'aprecia aquest impuls de l'activitat constructora és en l'evolució del volum d'obra executada, que va accentuar el ritme d'augment en la segona meitat del 2018. El volum d'obra contractada també va experimentar una millora apreciable, gràcies sobretot a l'increment de la demanda en el sector d'edificació d'habitatges, la branca més dinàmica de la construcció, que actua com a suport bàsic de l'activitat.

El volum d'obra contractada va pujar per la demanda en edificació d'habitatges

En opinió de les empreses constructores, els preus unitaris de contractació van confirmar la tendència alçista durant el 2018, tot i que dins d'uns límits molt moderats, per l'elevat estoc d'ha-

bitatges per vendre. Aquesta conjuntura més favorable de la construcció es comença a traduir en un vigor més intens del ritme de creació d'ocupació en el sector a partir de la segona meitat de l'any.

a favor**BONES PREVISIONS PER AL 2019**

Pel que fa a les previsions per al 2019, s'espera la continuïtat de la recuperació de l'activitat, almenys durant el primer semestre, si es té en compte la millora de les perspectives empresarials, juntament amb l'evolució favorable d'indicadors com les importacions de materials i els visats d'obra, i el clima més positiu del mercat de treball.

en contra**FALTA MÀ D'OBRA QUALIFICADA**

Quant als factors que limiten la millora dels negocis, la manca de mà d'obra qualificada s'ha convertit en el factor limitador més important, ja que ha estat assenyalat pel 71% d'empreses, un percentatge 10 punts superior al del 2017. En canvi, l'augment de la competència (assenyalat pel 43% de les empreses) ha perdut rellevància.

La família Yutaki

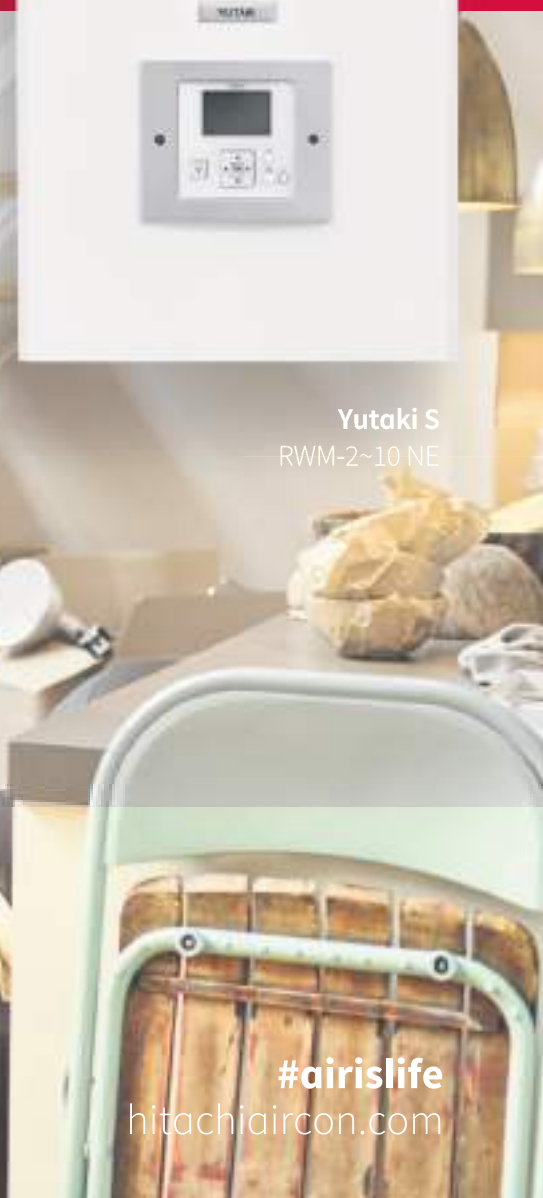
Màxima rendibilitat, estalvi i eficiència
per a la tranquil·litat en la llar.

Cooling & Heating

HITACHI

Yutaki S
RWM-2~10 NE

#airislife
hitachiaircon.com

/ **Jocor**

Hitachi Cooling & Heating
Official Distributor

Carretera de la Comella, 4-6 / AD500 Andorra la Vella
Andorra / tel. (+376) 802 626 / www.jocor.ad

OBRES PÚBLIQUES

NOVA SEU DE LA JUSTÍCIA

La infraestructura judicial podria entrar en funcionament abans de l'estiu

Després que el Govern adjudiqués el mes de juny passat la segona fase de les obres de la nova seu de la Justícia, l'edifici podria estar ja a punt per a la seva utilització a partir del febrer o el març. Segons les estimacions de la judicatura, el nou edifici podria estar plenament operatiu abans de l'estiu, ja que es preveu que el trasllat es dugui a terme de manera gradual.

Aquesta segona fase dels treballs s'ha adjudicat per un import de 2,5 milions d'euros

a l'UTE Copsa-Construccions Pujal, SA-Construccions Mariné, SA, i abraça la totalitat del les tasques necessàries en matèria de seguretat, vigilància, control, climatització i gravació de judicis. Una vegada acabin les obres d'aquesta segona i última fase, l'edi-

L'edifici podria estar enllestit i a punt per ser utilitzat entre el febrer i el març

Serralleria PARDO

Realitzem tot tipus de treballs de serralleria (baranes, portes, estructures, etc.)
ALUMINI - PVC - INOX - TANCAMENTS

Av. de Salou (costat càmping Valira) AD500 Andorra la Vella
Tel.: 722 209 - serraleriapardo@andorra.ad

fici estarà en condicions per poder entrar en servei.

L'immoble que acollirà la nova seu de la Justícia consta de sis plantes i una superfície total de 14.987 metres quadrats. La superfície s'adequa a les necessitats actuals de l'administració de Justícia i, a més, permet el creixement previsible per al futur. L'espai es divideix en diferents dependències destinades a sales de cúries i sales

La superfície total de la nova seu serà de prop de 15.000 metres quadrats

de vistes, el Consell Superior de la Justícia, les Batllies civils, les Batllies d'instrucció ordinària, les Batllies d'instrucció especialitzada, la Fis-

calia, el Tribunal de Corts i el Tribunal Superior de Justícia.

Concretament, les futures dependències judicials disposaran de dues plantes soterrànies amb un total de

5.150 metres quadrats construïts, destinades a 91 places d'aparcament i altres instal·lacions tècniques. La

planta baixa, al seu torn, constarà d'una superfície de 1.636 metres quadrats i es destinarà principalment a vestíbul, recepció i registre,

Ascensors Principat

Ctra. de la Creu Blanca · Xalet Els Ascolls
AD400 L'ALDOSA (Principat d'Andorra)
ascensorsprincipat@andorra.ad
Tel. 737 777 · Fax 838 038

PORTES
D'ENTRADA
PORTES DE
GARATGE
MANTENIMENT
REPARACIÓ
I REFORMA
D'ASCENSORS

àrea de notificacions, Batllia de guàrdia i una sala polivalent de 236 metres quadrats prevista per a actes públics i sala de vistes.

A la planta primera, de 1.851 metres quadrats, hi haurà una gran sala d'espera que donarà accés a les quatre sales de cúries i a les dues sales de vistes, a més dels espais reservats per als advocats i per als procuradors, així com l'àrea de treball dels nuncis. Finalment, a les plantes superiors, de la

L'immoble podrà acollir macrojudicis, fet que evitarà llogar espais externs

segona a la sisena amb un total de 6.538 metres quadrats, s'hi trobaran les dependències dels diferents organismes judicials: el Consell Superior de Justícia, la Batllia, la Fiscalia, el Tribunal de Corts i el Superior.

Una de les principals característiques del nou immoble és que es garantirà la circulació alternativa de presos, magistrats i públic. Així mateix, també disposarà d'un espai per poder celebrar macrojudicis i evitar així que s'hagin de llogar espais externs per a aquestes vistes.

HIDRÀULICA • PNEUMÀTICA

SUINSA

Subministraments Industrials, S.A.

- RODAMENTS / ESTANQUEÏTAT
- FLEXIBLES, HIDRÀULICS / PNEUMÀTICS

- RÀCORDS, ACOBLAMENTS I ACCESSORIS
- CORRETTGES INDUSTRIALS I DE VEHICLES

C/ Camp Bastida 6, baixos. Andorra la Vella • Tel.: **866 838** / suinsa@andorra.ad

CONSTRUCTORA

www.novaconstructoraand.com

*Construir és
el nostre art*

✉ direccio@novaconstructoraandorra.com

☎ +376 815 971 · 📞 +376 333 954

📍 Av. Joan Martí, 73 · Local 2. AD200 Encamp

EQUIPAMENTS

'GRANIT I VIDRE' A ENCAMP

Tot a punt per a la materialització del projecte del nou Museu de l'Automòbil, que s'aixecarà en una parcel·la de 1.904 metres quadrats a la plaça dels Arínsols

L'empresa Geotech SL ha estat l'encarregada de dur a terme els treballs de reconeixement geològic-geotècnic previs a l'obra del Museu Nacional de l'Automòbil, a Encamp.

El maig del 2018, el Govern i el comú d'Encamp van signar un conveni de col·laboració per a la construcció del nou museu. L'equipament s'aixecarà en una parcel·la de 1.904 metres quadrats a tocar de la plaça dels Arínsols i consistirà en un edifici de nova planta i una nova plaça pública comunal. La cessió va aprovar-se durant una sessió extraordinària de

L'edifici vol encaixar amb l'estratègia de revitalització de l'eix central de la parròquia

Els arquitectes Lluís Ginjaume i Gerard Veciana van guanyar el concurs d'idees

consell de comú amb aquest objectiu. El projecte vol encaixar amb l'estratègia de revitalització d'un eix central de la parròquia que integri activitat social, econòmica i cultural, segons es va destacar des del comú.

El concurs d'idees convocat posteriorment per a la redacció del projecte i direcció

de les obres de construcció del futur museu va recaure en el treball *Granit i Vidre*, dels arquitectes Lluís Ginjaume (Taller d'Arquitectura i Tècnica, SAU) i Gerard Veciana (ARTEKS, SL), per un import de 12.000 euros. El ministre d'Ordenament Territorial, Jordi Torres, va valorar que aquest projecte crearà un eix

de qualitat urbana i arquitectònica que englobarà la plaça dels Arínsols, l'edifici del comú, l'Hotel Rosaleda i el Museu Nacional de l'Automòbil.

Durant la presentació del projecte es va avançar que la construcció soterrània d'aquest equipament ocuparà el subsol dels carrers perimetrals per a un major aprofita-

ment de l'espai. El projecte preveu un accés directe de la plaça al museu que se situarà a les plantes soterrades.

El projecte arquitectònic respecta les normes dictades pel Govern quant a l'entorn de protecció de l'Hotel Rosaleda, i que el cost estimat de les obres serà d'uns 11,5 milions d'euros.

INTERVENCIONS

OBRES EN CENTRES EDUCATIUS

S'adjudica la construcció d'un cobert al pati de l'escola de Fiter i Rossell i es licita la refecció d'una coberta a l'escola francesa d'Encamp

El Govern, a proposta del ministeri d'Ordenament Territorial, va aprovar a final d'aquest estiu l'adjudicació dels treballs de construcció d'un cobert al pati de maternal i noves divisions interiors a l'escola espanyola de Fiter i Rossell. L'adjudicació va recaure en l'empresa DRAGA, SA per un import total de 105.404,21 euros. Les obres es duen a terme en dues fases: la primera inclou els treballs de reforma inte-

rior i una part del cobert del pati. En la segona s'acabarà el cobriment de l'altra part i està previst fer-la l'estiu del 2020. Aquesta adjudicació arriba després d'una demanda per part del ministeri d'Educació i Ensenyament Superior.

L'executiu també va aprovar la licitació dels treballs de refecció de la coberta del porxo del pati de l'escola francesa d'Encamp. Les tasques de millora inclouen la retirada de la coberta actual, el sanejament i reforç de l'estructura existent i la col·locació de la nova coberta i canals pluvials.

CARRETERES

ACTUACIONS A LA XARXA VIÀRIA

Es liciten les obres de l'eixamplament de la CG-3 a la boca oest del túnel de les Dos Valires i l'adequació del revolt de Radio Andorra

El Govern va aprovar aquest mes la licitació de la fase 1 de les obres d'eixamplament de la CG-3 entre la rotonda de la boca oest del túnel de les Dos Valires i la cruïlla amb la carretera secundària d'Anyós, a la Massana. Aquesta obra permetrà habilitar de nou la voravia del costat de la muntanya de forma definitiva, tres carrils de circulació, i un voral per a bicicletes en sentit as-

! a més

PROTECCIÓ CONTRA CAIGUDA DE ROCES

Acaben de licitar-se les obres de protecció contra caiguda de blocs rocosos sobre la CG-3, a la zona del Lloser d'Ordino. Els treballs pertanyen a la fase 2 de millora de la seguretat en aquest tram.

cendent. Els informes d'Ordenament Territorial determinen que aquest projecte permetrà habilitar la plataforma viària per a una bona gestió del

trànsit de vianants i de vehicles de tota classe. Els treballs es liciten per concurs nacional i modalitat de contractació ordinària.

www.coansaandorra.com

Construint des de 1980

D'altra banda, l'executiu també ha donat llum verd a la licitació per a l'eixamplament i l'adequació del revolt de Radio Andorra al costat esquerre. Concretament, aquests treballs preveuen la construcció d'uns 116 metres lineals de mur de maçoneria sobre un fonament de formigó armat i micropilotat. El mur es coronarà a nivell aproximat de la rasant actual de la carretera.

L'obra a Encamp culmina els treballs de millora a l'enllaç a la part sud del túnel

El projecte preveu la realització d'una vorera de 2,50 metres d'amplada acabada amb paviment asfàltic i franges de granit cada 5 metres.

La barana serà mixta, la part inferior de formigó i la superior amb muntants metàl·lics.

També es preveu una zona d'aparcament a nivell de la

via i un sol carril descendent de circulació de cinc metres d'amplada.

L'objectiu principal de l'obra és millorar la seguretat i

el traçat de la incorporació del revolt de Radio Andorra, just després d'haver culminat els treballs de millora en l'enllaç a la part sud dels túnels.

EXPERTS EN FORMIGÓ

NAVASFOR

☎ 865 444 (oficines) | 606 555 (comandes) ✉ navasfor@andorra.ad
C/ Mossèn Lluís Pujol · Nau Navas, s/n, Santa Coloma, Andorra

PAISATGE

NOU MIRADOR AL PAS DE LA CASA

La instal·lació forma part del projecte d'embelliment de l'entorn urbà fronterer

El ministre d'Ordenament Territorial, Jordi Torres, va presentar recentment un nou mirador sobre el Pas de la Casa. Es tracta d'un espai que està situat al port d'Envalira, enfocat sobre la vila encampadana, que recupera un sobreample de la calçada asfaltat.

D'aquesta manera, el mirador aprofita l'atractiu del paisatge de la zona amb la instal·lació de mobiliari urbà, com ara una caseta i uns bancs, que convida els viatgers a aturar-s'hi. Torres va

destacar que es tracta d'un mirador que potencia "el paisatge del Pas" perquè els conductors "hi podran reposar". Precisament, el ministre va recordar que el mirador forma part del projecte de millora del paisatge en l'entorn urbà fronterer del Pas de la

Les obres també inclouen una zona d'aparcament i un tram per a vianants

Paviments Asfàltics Andorrans, SA

Passatge Antònia Font Caminal, 1
Edifici Prat de les Oques, esc. C, despatx núm. 602 B
AD700 Escaldes-Engordany · Tel.: 877 335 · Fax: 877 336
pavand@pavand.ad

Casa aprovat pel Govern l'any 2016. Les obres, que han tingut un cost de 107.437,44 euros, també inclouen una zona d'aparcament, un tram de pas per als vianants i una àrea amb vegetació.

En paral·lel, el titular d'Ordenament Territorial va presentar la segona fase del

S'ha completat el passeig que voreja el riu Arieja al Pas de la Casa

passeig que voreja la llera esquerra del riu Arieja al Pas. La segona fase del passeig té una llargada aproximada de 404 metres lineals i va des del carrer de l'Abeurador, on s'uneix amb la primera fase, fins a l'inici de l'avinguda

d'Encamp. Els treballs han tingut un cost de prop d'un milió d'euros i completen tot el projecte del passeig.

Aquest tram del camí té la mateixa estètica que el primer. En concret, el passeig s'ha construït sobre una estructura metàl·lica elevada respecte al nivell del terreny natural amb l'objectiu d'evitar al màxim la seva modificació. Sobre l'estructura metàl·lica s'ha muntat una passarel·la a base de làmines de fusta tractada. Torres va assenyalar que "aquesta era una part que és molt important perquè volíem dignificar la zona fronterera".

La primera fase de construcció del passeig del riu Arieja al Pas té un recorregut d'uns 230 metres lineals amb inici al carrer Major, final al carrer de l'Abeurador i amb connexió intermèdia al carrer de l'Arieja.

Sanites - Banys - Jacuzzis

Mobiliari de bany - Griferies - Sanitaris

Ortzes - Banyeres - Nampares

Ceràmiques

Bellacer

C/ de la Plana, 4 - Santa Coloma d'Andorra T: +376 722 300
comercial@bellacer.ad - www.bellacer.com

PRESSUPOST PARTICIPATIU

PROJECTE 'ARBRES DE VENT'

Adjudicades les obres de la iniciativa guanyadora del Pressupost participatiu 2018, un original sistema d'energia eòlica

El Govern ha aprovat aquest mes, a proposta del ministre d'Ordenament Territorial, Jordi Torres, l'adjudicació definitiva a l'empresa Construccions Purroy, per un import de 344.741,57 euros, perquè sigui l'encarregada d'instal·lar i posar en servei els *Arbres de vent*. Es tracta de la proposta guanyadora del Pressupost participatiu 2018, que s'ubicarà a les parròquies de Cani-

! a més**23 PROPOSTES**

La tercera edició del Pressupost participatiu, per al 2019, ha recollit 70 propostes. D'aquestes, 30 han estat acceptades i finalment se n'han validat 23. El termini per votar els projectes va finalitzar el 28 d'octubre.

Ilo, Ordino, Andorra la Vella i Sant Julià de Lòria. L'empresa té un termini de 18 setmanes per executar els treballs encomanats.

La proposta va ser presentada per un professor de l'escola andorrana de primària d'Andorra la Vella, com a resultat d'un treball fet a l'aula

FERRI, S.L.
Fusteria Ebenisteria
fusteriaferri@andorra.ad - Tel. +376 725 827
Av. Salou, Magatzems Cervós part alta, locals 4-5 - Andorra la Vella

sobre les energies renovables, i va obtenir un total de 766 vots, dels 3.532 emesos per als 28 projectes presentats a la segona edició del Pressupost participatiu. Els *Arbres de vent* són construïts a partir d'una estructura d'acer d'uns 10 metres d'alçada i 7,5 metres d'amplada. Al llarg de les seves branques s'hi instal·len unes fulles artificials que són les encarregades de capturar el vent i transferir d'aquesta manera l'energia mitjançant un generador. Cadascun d'aquests *Arbres de vent* pot arribar a generar fins a 3 kW de potència instantània i 1.900 kW anuals.

De manera paral·lela a aquesta l'adjudicació, el ministeri ha arribat a un acord amb FEDA relacionat amb el servei, el manteniment i explotació de les noves infraestructures situades a Canillo i

Andorra la Vella. D'aquesta manera, el conveni defineix que és el Govern l'encarregat d'assumir totes les despeses de subministrament i d'ins-

tal·lació, inclosos els fonaments, canalitzacions d'embranchament a la xarxa elèctrica, arquetes i cablejat d'aquestes canalitzacions.

L'executiu també assumeix el manteniment de la instal·lació. Mentrestant, FEDA s'encarregarà del control de la xarxa elèctrica.

PERSIANES I TENDALS

Mazón

“Els millors del món”

Fabricació, instal·lació i reparació de persianes i tendals - Motors i automatismes per a persianes i tendals - Cortines verticals, enrotllables, venecianes i plissades - Panel japonès
Carpa bioclimàtica - Mosquiteres

Pressupost sense compromís

SOMFY

PERSAX
SOLUCIÓ DE TENDALS D'ALUMINI

C/ Ciutat de Valls, 26
Tel.: 823 924 – 347 418 – Fax: 823 924
AD500 Andorra la Vella (Principat d'Andorra)

MEDI AMBIENT

ESTRATÈGIA PER FRENAR LES EMISSIONS

Un pla per al període 2017-2030
engloba les diferents accions
promogudes per reduir la contaminació

L'Estratègia del medi atmosfèric 2017-2030 és l'instrument que engloba les diferents accions promogudes pel Govern per tal de reduir les emissions contaminants al medi atmosfèric.

L'objectiu és garantir la qualitat de vida de la població i especialment la salut de les persones més sensibles als pol·luents. Accions com el programa Renova en edificació o el pla Engega per a la mobilitat sostenible han permès plantejar objectius ambiciosos de millora de la qualitat ambiental.

D'aquesta manera, el document preveu els diferents àmbits del medi atmosfèric:

la qualitat de l'aire, la qualitat acústica, la contaminació lumínica, la protecció de la capa d'ozó i les ones electromagnètiques. L'estratègia preveu objectius i accions concretes destinades a vigilar, conèixer i caracteritzar els indicadors del medi, i també a prevenir i reduir les emissions provocades pel transport, les calefaccions dels edificis i les activitats qualifi-

El document
preveu els diferents
àmbits del medi
atmosfèric

cades com a potencialment contaminants.

Pel que fa a la bona qualitat de l'aire, encara hi ha punts negres i situacions que incideixen negativament

en el medi, i plantegen un marge de millora. Una de les problemàtiques són els vehicles amb motor de combustió i per això es preveuen accions per reduir-ne l'impacte.

Av. Sant Antoni 66 - La Massana
Tel.: 839 440 - www.llesui.com

L'objectiu, de cara al 2025 és eliminar els pics de contaminació diaris i setmanals amb qualitat deficient i dolenta, i de cara al 2030 es vol reduir en un 13% els nivells anuals de diòxid de nitrogen i partícules en suspensió.

En aquest sentit, ja es duen a terme accions en el marc del foment de la mobilitat sostenible, com el pla sectorial d'infraestructures verdes, el servei de bicicleta elèctrica compartida, un model més sostenible de transport públic i el programa Engaga de foment de la mobilitat elèctrica.

Es fixen objectius
per al 2020 i 2030
quant a contaminació
de les calderes

Pel que fa a la prevenció i reducció de les emissions ocasionades per les calefaccions, l'objectiu de cara al 2020 és establir durant l'estiu i l'hivern els nivells de partícules PM10 per sota dels $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$, que és el valor guia de l'OMS. Així mateix, de cara al 2030 es vol reduir el nivell hivernal del diòxid de nitrogen per sota de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. En aquest sentit, les accions de foment de l'eficiència energètica, com ara el pla Renova, es continuaran difonent, i es mantindrà el control de la bona regulació de les calderes en funcionament.

L'estratègia també fa referència a la prevenció i a la reducció de les emissions per activitats potencialment contaminants, ja sigui pel que fa a la capa d'ozó o quant a les contaminacions acústica i lumínica.

**A SUPORT sabem donar solucions satisfactòries
a les necessitats dels nostres clients**

Enginyers Consultors S.A.
c.Prat de la Creu 101
AD500 Andorra la Vella
Tel. +376 808 640
Fax.+376 861 840
suport@suportenginyers.com

Per a aconseguir-ho oferim una àmplia gama de serveis:

- ESTUDIS I PROJECTES D'OBRA CIVIL
- PROJECTES D'EDIFICACIÓ
- DIRECCIÓ D'OBRA
- TOPOGRAFIA
- PERITACIONS I TAXACIONS
- ESTUDIS I PROTECCIONS D'ALLAUS
- CONSULTORIA ENERGÈTICA

INNOVACIÓ

MATERIALS PER AL FUTUR

Diverses investigacions realitzades sobre nous components i tècniques de construcció permeten avançar quin serà el futur immediat d'aquesta disciplina

Ciment amb capacitat de generar llum? Formigó apte per construir a Mart? Fusta translúcida? Mobles biodegradables? Maons que aspiren pol·lució? Aquestes són només algunes de les investigacions que s'estan duent a terme arreu del món pel que fa a noves tècniques constructives.

Fusta translúcida: un grup d'investigadors del KTH Royal Institute of Technology d'Estocolm ha desenvolupat recentment Optically Transparent Wood (TW), un nou material que podria impactar enormement en la manera en què es desenvolupen els projec-

La fusta translúcida s'obté mitjançant un procés que elimina la lignina

Un nou material per a la construcció de murs pot reemplaçar l'aire condicionat

tes d'arquitectura. Es tracta d'un procés que elimina químicament la lignina de la fusta, fent que es torni molt blanca. El substrat porós resultant és impregnat amb un polímer transparent, igualant les propietats òptiques de tots dos.

Material de mur que podria reemplaçar l'aire condi-

! a més

UN FORMIGÓ QUE S'AUTOREPARA

Són moltes les novetats que arriben en la cerca de formigó autoreparable i de ciment termocròmic. Mentre que en el primer cas es persegueix que el formigó resolgui les seves pròpies fissures, en el segon del que es tracta és d'un revestiment intel·ligent.

cionat: el material rep el nom d'hidroceràmica i està format per bombolles d'hidrogel que són capaces de retenir fins a 400 vegades el seu volum en aigua. Gràcies a aquesta propietat, les esferes absorbeixen el líquid i en dies calorosos evaporen el seu contingut, reduint la temperatura dels espais.

Som una organització líder a la construcció de projectes immobiliaris i d'infraestructura.

El profund compromís que fa anys vam assumir amb responsabilitat ens permet ser la solució per a petites, mitjanes i grans empreses, nacionals i internacionals, perquè comptem amb l'aval de la nostra experiència i la nostra rapidesa de resposta.

Estem compromesos i capacitats per brindar als nostres clients des de l'inici qualitat, servei, comoditat, confiança, seguretat i valor, vetllant sempre per la integritat del projecte i el termini d'execució acordat.

Comptem amb un equip de professionals altament qualificats. El nostre capital humà es constitueix justament en un diferencial que ens permet brindar als nostres clients el màxim valor afegit.

Ens diferenciem a través del coneixement, l'experiència, la gestió i el treball en equip, reflectint una feina de qualitat.

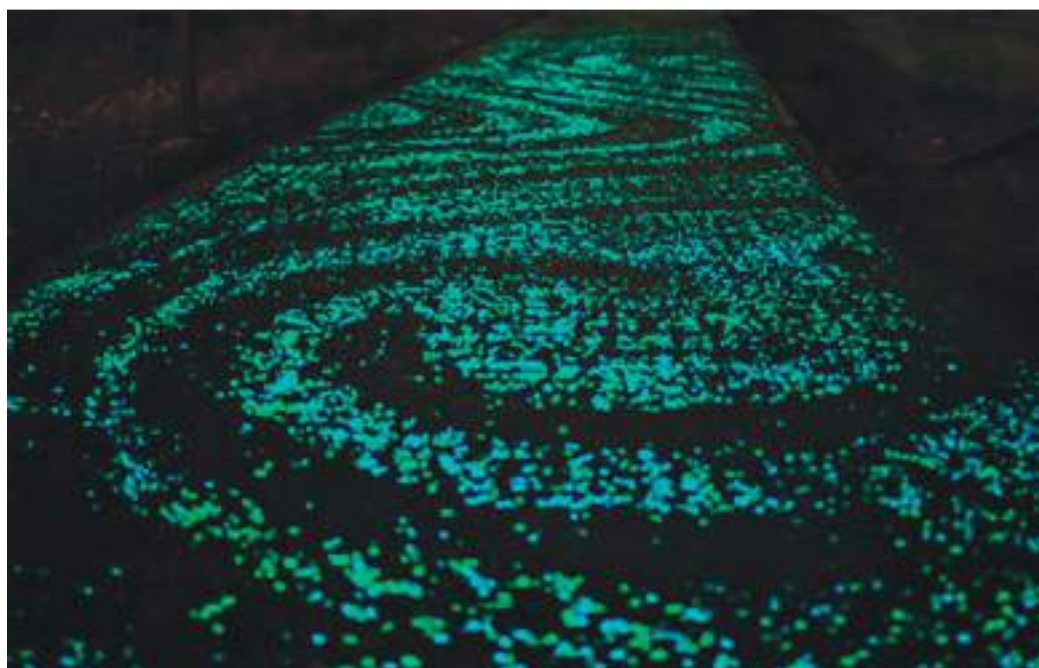
Adoptem sempre mesures de reducció del consum energètic i recursos naturals com a compromís de protecció i sostenibilitat ambiental.

La nostra àrea de seguretat i salut identifica, avalua, prevé i controla els riscos laborals.

Maons més eficaços fets amb burilles de cigarrets:

els investigadors del Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT University) han desenvolupat una tècnica per a la fabricació de maons amb burilles de cigarretes. L'equip, dirigit pel doctor Abbas Mohajerani, va descobrir que la fabricació de maons de fang amb tan sols un 1% de burilles podria compensar completament la producció

Investigadors de Mèxic han creat un ciment amb capacitat de generar llum

anual mundial de cigarrets i al mateix temps fabricar un maó més lleuger i eficient.

Formigó per construir a Mart: en cas de colonització

de Mart, l'aigua serà un dels recursos més valuosos. Per això l'equip de la Northwestern University va buscar una alternativa a l'habitual mes-

cla de ciment requerida per fer formigó. Van optar per una tecnologia en desenvolupament des del 1970: formigó a base de sofre.

Ciment amb capacitat per generar llum: com una resposta als nous models de construcció, el doctor en Ciències José Carlos Rubio Áva-

los, de la UMSNH de Morelia (Mèxic), ha desenvolupat un ciment amb la capacitat d'absorbir i irradiar energia lumínica, amb la finalitat de brindar una major funcionalitat i versatilitat des del punt de vista d'eficiència energètica.

Reforç antisísmic lleuger: la companyia japonesa Komatsu Seiren ha creat una nova fibra de carboni termo-

plàstica anomenada CABKOMA Strand Rod, coberta amb fibres sintètiques i inorgàniques, revestida amb una resina termoplàstica. De la mà de l'arquitecte Kengo Kuma, la nova fibra ha estat posada a prova a l'exterior de la seu de la mateixa companyia al Japó.

Mobles biodegradables: Terreform ONE i Genspace

han desenvolupat dues cadires de bioplàstic a través de processos similars: una *chaise longue* i un seient de baix

Breathel Brick és un sistema de maons que permet aspirar la pol·lució de l'aire

nivell per ser utilitzats per infants.

Maons que aspiren la pol·lució de l'aire: Breathel Brick és un sistema que funciona amb filtració cicló, idea agafada de les aspiradores, que separa les partícules contaminants pesades de l'aire i les deixa caure en una tremuja desmuntable a la base de la paret.

AJUDES

PROMOURE L'EFICIÈNCIA

El programa Renova 2019 compta amb una dotació total d'1,3 milions d'euros

L'actual convocatòria del programa Renova dona continuïtat al foment de les actuacions globals en edificis i les reformes que tinguin major efecte sobre l'eficiència energètica i la reducció del consum. Presentada el mes de març passat, la convocatòria del 2019 del pla per potenciar l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables està oberta fins al 6 de desembre o fins a esgotar l'import, amb una dotació d'1,3 milions d'euros per a subvencions directes.

L'entrada en vigor de la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, ara fa poc més d'un any, ha requerit l'adaptació del marc legal i reglamentari del programa, per tal d'incorporar les previsions establertes en el text, que milloren substancialment el contingut del pla. Així, la convocatòria del 2019 implementa algunes novetats com són que qualsevol usuari, sigui o no propietari, pot accedir al programa sempre que disposi de l'autorització corresponent. De la mateixa manera, es flexibilitzen les

Més de 30 anys fent costat als nostres amics i clients

E L È C T R I C A
MARCEL BESOLÍ
electricitat en general

Telèfon: 843 639 · electricabesoli@andorra.ad

Pallars Construcció

Av. Príncep Benlloch núm. 43, 3r 2a
Andorra la Vella

Telèfon: +376 816 973
pallarsconstruccio@andorra.ad
www.pallarsconstruccio.com

garanties per gaudir d'un aval per a un préstec preferent, s'elimina la necessitat d'affectació del bé per a subvencions i es millora la protecció per als usuaris definint les responsabilitats, les infraccions i les sancions.

La voluntat és continuar impulsant les actuacions que tinguin un major impacte en l'eficiència energètica dels

edificis i en la reducció del consum. Així, s'impulsen les actuacions emmarcades en la branca Renova+, adreçades a la millora de les prestacions de l'edifici per obtenir la certificació A o B.

Per a aquest 2019, el Renova+ vol fomentar actuacions que tinguin efecte sobre tot un edifici, i per això s'incrementen els percentat-

ges de subvenció que es poden atorgar a les intervencions que assoleixin una millora de la certificació

S'incrementa la subvenció per a les actuacions globals sobre els edificis

energètica. En cas que s'assoleixi una qualificació A, el percentatge de subvenció s'augmenta fins al 35%, amb un topall de 125.000 euros, i quan s'assoleixi qualificació B la subvenció és del 30%, amb un topall de 100.000 euros.

De la mateixa manera, en la branca que promou les actuacions en elements pun-

DUMNE
SERVEIS

Construïm amb tu

dumacserveis@gmail.com · Tel.: 331 119 - 331 118

tuals de l'edifici, el Renova clàssic, s'ha creat una nova categoria que privilegia les actuacions conjuntes en façanes/cobertes i finestres en edificis, assolint així un elevat grau de compromís entre cost de l'actuació i l'estalvi energètic. En aquesta nova categoria d'ajuts, les actuacions conjuntes en elements opacs i transparents de l'edifici poden beneficiar-se d'una subvenció del 25%, amb un topall de 75.000 euros, quan s'assoleixen els valors objectiu, o una subvenció del 20%, amb un topall de 60.000 euros, assolint els valors límit.

Finalment, en la branca Renova FV d'ajuts al fotovoltaic, continua amb el plantejament iniciat l'any 2018: se segueix impulsant la instal·lació d'energia fotovoltaica amb una ajuda directa del 40% amb un topall de 20.000 euros.

! a més

MENYS PROJECTES FINANÇATS EL 2018

El programa Renova va atorgar en la seva convocatòria del 2018 prop d'un milió d'euros, una xifra que se situa sensiblement per sota de la dotació inicial d'1,5 milions d'euros, que es van repartir entre un total de 303 sol·licituds, 14 menys que l'any anterior. Des de la seva posada en marxa l'any 2011, aquest pla de foment de l'eficiència energètica en l'edificació ha subvencionat amb més de sis milions d'euros projectes i actuacions que han suposat una despesa total de 52,5 milions d'euros.

KÖMMERLING®
sistemes per a finestres

Hi ha sensacions que són difícils d'explicar

Finestres PVC

Si vol:

- Estalviar diners en calefacció
- Un excel·lent aïllament tèrmic i acústic
- Finestres en més de 150 colors
- Que les finestres s'adaptin a qualsevol disseny
- Una empresa amb més de 20 anys d'experiència
- Finestres reciclables respectuoses amb el medi ambient
- I una molt bona relació qualitat preu

ART I VIDRE és la solució ja que li proporcionarà les sensacions que busca per a la seva llar.

Fabricant oficial del Club Kömmerling

Art i Vidre
Moritzell

Taller: Ctra. la Cornella, 41
Ed. Encorces, 2n nivell
ANDORRA LA VELLA
Telèfon: 88 42 01
Fax: 88 42 07
artivdre@andorra.ad

www.artivdre.com

DECORACIÓ

ELEGÀNCIA I **SENZILLESA**

L'estil nòrdic i el minimalisme són tendències amb força adeptes per la seva imatge estilitzada

TENDÈNCIES

L'ESTIL NÒRDIC, EN AUGE

La moda dels interiors inspirats en els habitatges escandinaus es consolida gràcies a una ambientació senzilla i acollidora

Els últims anys, l'estil decoratiu nòrdic s'ha imposat en moltes llars, gràcies a unes característiques que el fan especialment atractiu: originalitat, senzillesa, minimalisme, caràcter acollidor, calidesa, lluminositat i, sobretot, funcionalitat. L'estil escandinau reflecteix les particularitats dels paisatges i la climatologia d'aquests països en els materials, les textures,

els colors i els objectes. La combinació de tots aquests elements crea així espais nets i ordenats, en els quals predominen la practicitat i una concepció sòbria de l'estètica, aprofitant tots els racons però evitant espais recarregats. El que és modern i el que és tradicional s'uneixen per aconseguir una ambientació atemporal.

Aquesta atemporalitat ve donada, en bona part, gràcies

als materials, on la fusta és la gran protagonista, aportant la calidesa necessària. Per la seva banda, els lacats també

són fonamentals en la decoració escandinava: els seus reflexos aportaran llum i amplitud. Les fustes més utilit-

Fred - Aire condicionat
Instal·lacions i reparacions
Maquinària d'hoteleria
Maquinària per a bugaderies

SERVEI D'URGÈNCIA DIES FESTIUS Tel.: 330 032

Servei tècnic i delegació oficial per a Andorra

**Nova
Adreça**

Carretera general, núm. 6 · Edifici Electrofred Rosell · Sant Julià de Lòria (Principat d'Andorra)
Tel.: 843 903 - Fax: 844 546 - electofred@andorra.ad

zades són el bedoll, el faig o el roure, ja que generen més escalfor. Es poden trobar en mobiliari, sostres, parets, terra i fins i tot complements. Un altre aspecte destacable és l'ús dels acabats envellits en moltes superfícies de fusta, la qual cosa li dona un toc més acollidor. A més de la fusta, hi ha altres textures naturals, com ara la pedra

que, en aquest estil, també adquireixen especial importància.

El disseny nòrdic es caracteritza per la seva senzillesa i claredat. Per això, els dissenys dels mobles i complements es componen de línies rectes i corbades combinades, l'objectiu final de les quals és la simplicitat de les peces. Dissenys

suaus, sobris i orgànics permeten combinar diferents tipus de mobiliari sense desentonar.

La fusta és la gran protagonista, ja que aporta tota la calidesa necessària

Com no podria ser d'una altra manera, els tons neutres inunden tots i cadascun dels racons de la casa. Aquests colors, especialment el blanc, denoten una sensació reconfortant, relaxant i càlida, perfecta per a llocs que són freds i amb poca llum. A més, resulten fàcilment combinables amb altres colors.

TORRAS

DECORACIÓ

CORTINES TAPISSERIA CATIFES

**Especialistes en decoració
tèxtil de la llar i
en cortines tècniques per a
instal·lacions.**

www.torrasdecoracio.ad

Projectes i pressupostos amb la millor relació qualitat-preu

Hores concertades prèviament per tel·lèfon o bé per e-mail

C/ de la Unió, 15, 4t A, edifici Argent (Km 0). Andorra la Vella

Tel.: 827 155 - 348 765

torrasdecoracio@andorra.ad

TENDÈNCIES

EL TOC MINIMALISTA

Les línies clares i sense gaires artificis aporten a la decoració un estil actual que dona elegància a la llar i combina amb altres elements de disseny més clàssics

El minimalisme és un estil que ja fa uns anys que es desenvolupa, però cada cop pren més força entre les tendències de decoració. La seva característica principal és la senzillesa de les línies i els colors neutres, que aporten als interiors una sensació d'elegància, equilibri i sobretot d'espai lliure; amplia la sensació visual.

En colors, els grans protagonistes són el blanc, el cru, el beix o altres marrons. I a aquests s'hi uneixen altres que serveixen com a alternativa imaginativa, sobretot el negre, però també verds, blaus, vermells, en petits detalls. Els verds i blaus són presents, per exemple, en els

Els colors neutres destaquen i els accessoris són un element de contrast

La fusta continua vigent gràcies a la seva imatge de calidesa i tradició

! a més

IL·LUMINAR AMB ELS LLUMS LED

Els llums LED són un sistema d'il·luminació que s'ha estès els darrers anys gràcies a les seves propietats de baix consum per a tots els espais.

LES DUTXES DE BANY, OPCIO PRÀCTICA

Les dutxes de bany s'han convertit en una opció molt demandada. Ideals per a espais petits, les columnes d'hidromassatge són la darrera tendència.

mobles, i també en la pintura, amb tonalitats apagades.

Per als accessoris es mira molt com combinen amb l'estil general. Solen seguir les mateixes línies, clares i amb poca ornamentació. Però també s'inclouen elements clàssics i *retro*, que serveixen com a contrast, com ara una cadira o una taula més tradicional. Respecte als materials, la fusta continua vigent per la calidesa i la imatge tradicional que dona als espais a través, per exemple, del terra amb parquet o laminat. També el vidre i el plàstic transparent per a part del mobiliari o l'acer per a les cuines. Cada estança de la llar pot quedar decorada amb l'estil personal.

Qui descansa tranquil i estalvia, descansa el doble ...

C/ Pere d'Urg, núm. 10 · Andorra la Vella
Tel.: 862 405 · Fax: 868 405

Matalàs Model Vittal

- Matalàs amb viscoelàstica.
- Tractament antiàcars.
- Teixit 3D.
- Transpirable.
- 22 cm d'alçada.

Oferta Vittal!
Matalàs + Canapè Abatible
Des de
501,46€

DIANA DESCANS

C/ l'Aigüeta, 22 (davant la Sirena)
a Andorra la Vella

Tel.: 826 778 - Fax: 826 875

Canapè Abatible

- Recobriments de pell sintètica.
- Obertura amb pistons.
- Teixit tapa 3D.

ENERGIES ALTERNATIVES

MÉS INVERSIÓ EN RENOVABLES

FEDA elabora un full de ruta per potenciar aquestes fonts sostenibles d'energia i compta amb el suport de la francesa EDF per poder maximitzar-ne el rendiment

El president d'EDF, Jean-Bernard Lévy, va visitar el mes passat el Principat i la seu de Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) en el marc de les bones relacions entre les dues entitats. Durant la seva visita Lévy es va reunir amb la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, i presidenta de FEDA, Sílvia Calvó, i va mostrar el seu suport a la transició energètica que està impulsant el Govern de la mà de la parapública.

Durant la reunió entre les dues delegacions es van explorar noves vies de col·laboració en relació amb el nou model energètic més sosteni-

El president d'EDF, Jean-Bernard Lévy, va visitar Andorra el mes passat

La producció elèctrica nacional ha de ser del 33% de la demanda el 2030

ble en què creuen les dues societats. FEDA va exposar la seva voluntat d'apostar per infraestructures renovables a curt termini i EDF va oferir suport per analitzar la millor manera d'integrar nova energia d'origen renovable a la xarxa elèctrica de l'empresa elèctrica andorrana, maximitzant-ne el seu rendiment.

FEDA i EDF mantenen una estreta col·laboració en diversos àmbits des de fa més de 30 anys, i en aquest context, el mes de febrer passat el Govern i EDF van signar un acord marc per comptar amb l'acompanyament d'EDF en el procés de transició energètica del país. De fet, Lévy va voler reconèixer especialment

els avenços que ha fet Andorra en els darrers anys en transició energètica i en la lluita contra el canvi climàtic.

En aquest sentit, i d'acord amb el que preveu la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, Andorra ha d'augmentar la producció elèctrica nacional al 2030 fins al 33% de la de-

manda, i fer-ho principalment amb fonts d'origen renovable. Per contribuir-hi, FEDA s'ha marcat l'objectiu d'invertir a curt termini en noves infraestructures de producció d'energia renovable, i està treballant per elaborar el full de ruta que prioritzi les inversions més convenients per al país i per a la xarxa elèctrica.

Calvó va recordar que tot i la dependència de l'exterior, Andorra té la sort de comptar amb la central hidràulica d'Engolasters, que proporciona aproximadament el 82% de l'energia elèctrica que es produeix al país, i que és el cent per cent d'origen renovable. Així, l'objectiu és que les energies renovables continuïn sent el pilar del model energètic del país.

L'estudi de les diferents possibilitats també ha de tenir en compte la integració de les noves energies a la xarxa elèctrica per maximitzar la capacitat d'Andorra de cobrir la demanda amb renovables. Així, cal analitzar els horaris i l'estacionalitat de la producció, l'emmagatzematge necessari i les fluctuacions que es puguin ocasionar, entre d'altres. A més, aquest estudi servirà per preveure també la integració de les produc-

cions que puguin fer els privats.

Per fer aquesta anàlisi, FE-DA comptarà amb el suport d'EDF, que com a primera em-

presa francesa del sector, i gràcies a la seva àmplia trajectòria, pot orientar la para pública per maximitzar el rendiment de les inversions que

es duguin a terme. De fet, FE-DA i EDF ja mantenen una estreta col·laboració en el camp de l'energia hidràulica des de fa una trentena d'anys.

Ctra. de Nagol, 23 bis - AD600 Sant Julià de Lòria
Tel. 841 258 - 321 685 - santjulia.sl@andorra.ad

CB

Construccions
BUIQUES

Ctra. dels Plans, 24 · AD400 La Massana · Tel.: 839 389 · Fax: 839 890
construccionsbuiques1@gmail.com

construccionsbuiques